

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

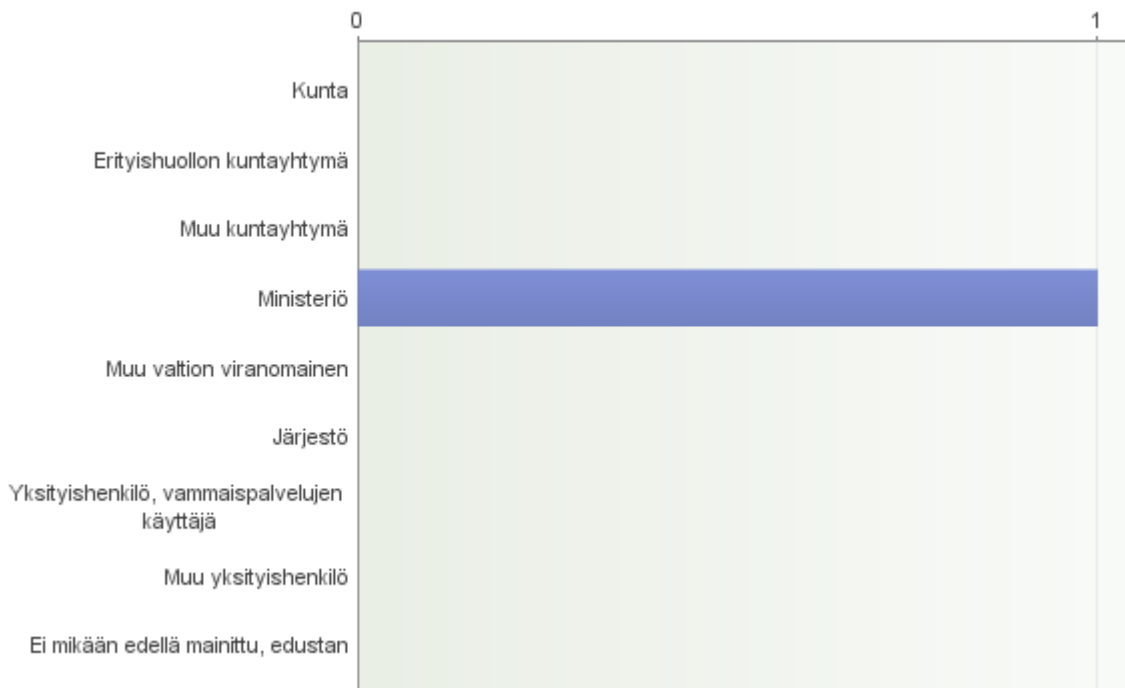
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Merja	Heikkonen	merja.heikkonen@stm.fi	Sosiaali- ja terveysministeriö	VANE

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityiskohtaisissa perusteluissa on hyvin tuotu esille perus- ja ihmisoikeusnäkökulma, mm. YK:n vammaissopimus ja sen periaatteet. VANE haluaa kuitenkin huomauttaa, että YK:n vammaissopimuksen näkökulmasta kohdan 3) tavoite edistää vammaisen henkilön itsenäistä suoriutumista ja itsemääräämisoikeuden toteutumista ei vielä pidä sisällään velvoitetta toteuttaa näitä. Kyseessä ovat vammaispalvelulain tavoitteiden kannalta kuitenkin keskeiset oikeudet ja tavoitteet. VANE ehdottaakin, että edistämisen sijasta laissa säädettäisiin kyseisten oikeuksien turvaamisesta. Lasten ja nuorten osalta 1 §:ssä tulisi säätää selkeästi velvollisuudesta turvata lapsen mahdollisimman suotuisa kasvu ja kehitys sekä yhdenvertainen osallisuus. Nämä ovat keskeisiä YK:n vammaissopimukseen ja lapsen oikeuksien sopimuksen perustuvia oikeuksia jotka tulisi erityislaissa implementoida.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

Onko raja us selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko raja us tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- VANE tarkastelee esitystä ensisijassa vammaisten YK-sopimuksen näkökulmasta. YK-sopimuksessa vammaisuuden määritelmä (artikla 2) on laaja, eikä se tunne ikään liittyviä rajoituksia. Toisaalta sopimus mahdollistaa vammaisten erityiskohtelun, jotta tosiasiallinen yhdenvertaisuus saavutettaisiin ja takaa yleisesti vammaisille ihmisille laajat palvelut. Ikä itsessään ei ole peruste vammaislain soveltamiselle, mutta vammaisuus ja ikä muodostavat perusteen myös YK-sopimuksen perusteella. Lisäksi uuden sosiaalihoitolain palvelut ja ne tarpeet joilla niihin vastataan ovat laajoja ja rajoiltaan monilta osin epätarkkoja, koska niillä tulee ymmärrettävästi pystyä vastaamaan hyvin erilaisiin tilanteisiin ja tarpeisiin. Eri lainsäädäntöjen soveltamisen selkiyttämiseksi olisikin hyvä, jos perusteluihin kirjattaisiin periaate, että jos erityislain perusteella myöntämisen kriteerit täyttyvät, silloin päätös tulisi aina tehdä erityislainsäädännön mukaan.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihoollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihoitolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- YK:n vammaissopimuksen läpileikkaavia periaatteita ovat osallisuus ja itsemääräämisoikeus. VANE katsoo, että nämä periaatteet on vammaisten ihmisten haavoittuvuuden vuoksi välttämätöntä kirjata auki myös vammaislaissa, vaikka ne sosiaalihuoltolain perusteella tulisikin jo huomioida. Lukuisat viittaukset hieman haittaavat luettavuutta ja selkeyttä.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa

yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisten ihmisten osallisuuden oikeus omissa asioissaan on syytä mainita, vaikka sääntely tapahtuu sosiaalihuoltolaissa, VANE katsoo, että YK-sopimus edellyttää tätä.

19. 12. Arvioi seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Yhteensä	2	2	0	4	1,5

20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- VANE muistuttaa YK-sopimuksen veloitteesta osallistaa vammaiset ihmiset itseään koskevissa asioissa, artikla 4(3). Tämän tulisi koskea myös vammaispalvelujen päätöksentekoa ja ulottua myös palvelujen kilpailutuksiin.

VANE haluaa kiinnittää huomiota kirjaukseen ”Palvelut on toteutettava siten, että ne mahdollistavat lapsen ja nuoren hyvinvoinnin ja kehityksen hänen yksilöllisten valmiuksiensa mukaisesti”

YK:n vammaissopimukselta lähtee siitä, että myös vammaisella lapsella ja nuorella on oikeus oman, täyden potentiaalinsa tavoitteluun ja tukeen siinä. VANE katsoo, että tässä yhteydessä ’hyvinvointi’ käsitteen sijaan parempi käsite olisi ’kasvu’. Vammaisella lapsella tulisi aina lähtökohtaisesti olla, mahdollisesta vaikeavammaisuudestaankin huolimatta, oikeus siihen mahdollisimman suotuisaan kasvuun ja kehitykseen, joka on hänen potentiaalinsa mukaista. Kokemukset ovat osoittaneet yhä uudelleen, että vammaisten lasten ja nuorten kehitykselle tai kasvuun etukäteen arvioidut rajat eivät pidä paikkaansa ja että lapset ylittävät usein heihin asetetut odotukset.

VANE kiinnittää huomiota myös kirjaukseen ”osallisuus omassa toimintaympäristössä” Olisi tärkeää, että toimintaympäristöllä viitattaisiin aina mahdollisimman inklusiiviseen ympäristöön.

Perusteluissa tulisi avata, että segregaatioon perustuvat ratkaisut ovat mahdollisia silloin, kun ne perustuvat yksinomaan eroteltavan henkilön omaan etuun (eivät esimerkiksi palvelun järjestäjän helppouteen tai vastaaviin syihin)

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Valmennus ja tuki vahvistavat vammaisten ihmisten itsenäisyyttä ja itsemääräämisoikeutta. VANE pitää palvelumuodon lisäystä erittäin tarpeellisena vammaisten YK-sopimuksen näkökulmasta. Samalla VANE katsoo, että henkilökohtaisen avun palvelun ja valmennus ja tuki -palvelun välille saattaa syntyä jossain määrin soveltamisongelmia. Esimerkiksi lasten ja nuorten sekä nuorten aikuisten kohdalla voi tulla tilanteita, joissa henkilökohtainen apu olisi tarpeen japerusteltua, vaikka kyse on toisen henkilön vastuulla olevasta ohjaavasta tuesta ja toimintakyvyn paranemisesta.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen avun avulla voidaan tukea laaja-alaisesti vammaisten ihmisten itsenäistä elämää, osallisuutta ja itsemääräämisoikeuden toteutumista. Näin ollen sillä on merkittävä asema YK:n vammaissopimuksen mukaisten oikeuksien, erityisesti artiklan 19, toteutumisessa yksittäisen vammaisen ihmisen kohdalla.

YK:n vammaiskomitea on artiklan 19 yleiskomenttiluonnoksessa määritellyt henkilökohtaisen avun. Vaikka yleiskommentti ei ole juridisesti sitova ja on vasta luonnosvaiheessa, on em. määritelmäluonnos syytä huomioida mahdollisimman pitkälle sääntelyssä ja näin esitetyssä on VANE:n mielestä pyritty tekemäänkin.

VANE katsoo, että lainkohdan sisältämään voimavararajaukseen liittyy yhdenvertaisuuden kannalta jonkin verran ongelmia. Rajaus saattaa sulkea palvelun ulkopuolelle käytännössä vammaisia ihmisiä, joilla on syystä tai toisesta kognitioon liittyviä toiminnanrajoituksia. Siksi VANE katsoo, että tässä velvoite tuetusta päätöksenteosta täydentävänä palveluna vahvistaisi vammaisten keskinäistä yhdenvertaisuutta.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Erilaiset järjestämistavat mahdollistavat mm. YK-sopimuksen 19 artiklassa mainitun valinnanvapauden. Erilaiset järjestämistavat tukevat myös eri tavalla vammaisten ihmisten mahdollisuuksia käyttää henkilökohtaista apua ja erilaisia tapoja tulisi olla vaihtoehtoisesti tarjolla. Henkilökohtaisen budjetin ja työnantajamallin välinen suhde jää lakiluonnoksessa hieman epäselväksi. Sääntelyllä olisi syytä turvata, ettei henkilökohtaisella budjetilla evätä vammaisten ihmisten mahdollisuutta saada henkilökohtaista apua pykälässä 11 säädetyllä tavalla, vaan että molemmat vaihtoehdot olisivat käytettävissä myös työnantajamallia toteutettaessa.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- VANE pitää työnantajamallia vammaisten itsemääräämisoikeuden kannalta ensisijaisena järjestämistapana ja katsookin erityisen tärkeäksi työnantajamallin täsmennykset ja vammaisten ihmisten ohjauksen vahvistamisen. VANE haluaa myös muistuttaa, että työnantajamalli toteuttaa em. 19 artiklan yleiskommentin periaatteita parhaiten ja siksi on syytä säätää maakunnan velvollisuudesta toteuttaa henkilökohtainen apu työnantajamallilla, jos 11 pykälän edellytykset täyttyvät. Lisäksi VANE korostaa, että työnantajamallin asianmukainen toteutuminen edellyttää, että vammaisella henkilöllä on oikeus saada avustajasta aiheutuneet kulut korvattavaksi, vähintään ainakin palkkahallinnosta aiheutuvat kulut. On tärkeää, että mahdollisimman moni vammaisen ihminen voisi järjestää tarvitsemansa avun työnantajamallilla näin halutessaan.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tässä pykälässä toimeenpannaan vammaisten YK-sopimuksen artiklaa 19 Eläminen itsenäisesti ja osallisuus yhteisössä. Se, että palveluja myönnetään ensisijassa sosiaalihuoltolainperusteella voi johtaa tilanteisiin, joissa vammaiset ihmiset eivät saa tarvittavia asumisen palveluja ja myös asiakasmaksujen suhteen monien vammaisten ihmisten asema voi heikentyä. Tämä voi johtaa helposti asumisen valinnanvapauden mahdollisuuksien kaventumiseen ja silloin YK-sopimuksen velvoitteet eivät täyty asumisen osalta. VANE haluaa niin ikään muistuttaa tässä artiklan 19 yleiskommenttiluonnoksen periaatteista. Lainkohdasta ja sen perusteluista tulisikin selkeästi ilmetä, miten YK:n vammaissopimuksen edellytys siitä, että henkilö saa valita missä ja kenen kanssa asuu sekä sopivat asumisjärjestelyt käytännössä toteutuu. Toteutuminen tulisi kuvata suhteessa maakunnan palveluita koskevaan määrittelyvaltaan sekä myös suhteessa julkisena hankintana toteutettuihin järjestelyihin. Soveltamiskäytäntö osoittaa, että muun ohella julkisten hankintojen toteuttamisen seurauksena asiakkaan kyseiset oikeudet valitettavan usein sivuutetaan. Vammaisella henkilöllä tulee olla yhdenvertainen oikeus asua valitsemassaan hänelle soveltuvassa kodissa ja saada sinne tarvitsemansa apu ja tuki, riippumatta järjestelyjen toteutustavasta. Asumispalvelun kohdalla myös palvelun pysyvyyden korostaminen on keskeistä.

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Näissä tilanteissa on syytä huomioida erityisesti vammaisten YK-sopimuksen asumista koskevat periaatteet, mutta ennenkaikkea artikla 7, jossa säädetään vammaisista lapsista. Artikla edellyttää, että kaikissa lapsia koskevissa päätöksissä huomioidaan lapsen etu ja että lapsilla on oikeus ilmaista näkemyksensä kaikissa heihin vaikuttavissa asioissa. VANE katsoo, että vammaisuus sinänsä ei voi olla peruste soveltaa lastensuojelulainsäädäntöä, ja siksi esim. vammaisuus ei voi olla peruste huostaanotolle. Vammaisellakin lapsella voi toki vammastaan riippumatta olla lastensuojelun tarve, jolloin ko. lainsäädännön soveltaminen on asianmukaista. VANE katsoo, että vammaisten lasten tulisi aina asua perheensä kanssa niin pitkälle kuin se tukitoimin on mahdollista ja kodin ulkopuolelle sijoituksen tulisi olla viimesijainen vaihtoehto.

Tällä hetkellä osa vammaisten lasten kodin ulkopuolisesta asumisesta johtuu puutteellisista palveluista. Tämä käy ilmi esimerkiksi "Älä missaa lapsuutta" hankkeen alustavista tuloksista (Kehitysvammaisten palvelusäätio). Puutteellisia voivat olla varsinaiset vammaispalvelut, yleiset lapsiperheiden palvelut, lastensuojelun palvelut tai ne kaikki. Vammaisten lasten ja heidän perheidensä tarvetta toisaalta perustason perhepalveluihin ja toisaalta muihin erityispalveluihin (lastensuojelu, lastenpsykiatria) ei riittävästi tunnisteta. Tämä johtaa lasten ja perheiden yhdenvertaisuuden ja lapsen oikeuksien vaarantumiseen.

Maakunta tulisi myös velvoittaa lapsen huollon ja edunvalvonnan järjestämiseen laissa säädettyllä tavalla jos vammaisen lapsen asuminen muualla kuin oman perheen kanssa johtaa siihen, ettei lapsella ole enää tosiasiaa toimivaa ja hänen etunsa mukaista huoltajuutta.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Kyseinen sääntely tukee YK-sopimuksen esteettömyysartiklaa 9 ja itsenäisen asumisen artiklaa 19, mutta myös vaaratilanteita koskevaa artiklaa 11. VANE pitää erityisen kannatettavana yksilöllisyyden korostamista sääntelyssä sekä kirjausta, että esteettömän asumisen järjestäminen ei edellyttäisi niiden avulla täysin itsenäistä selviytymistä.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

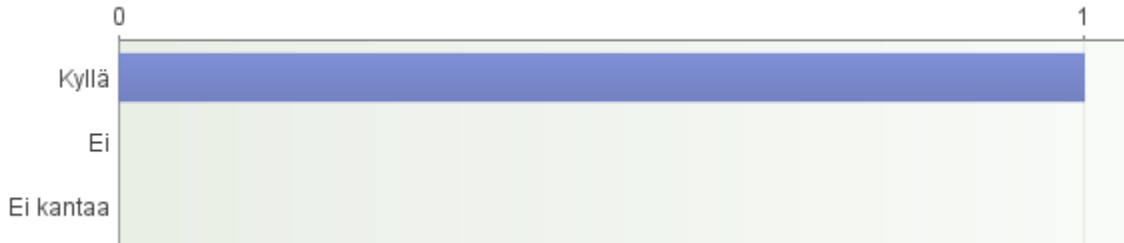
42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Säännös tukee YK-sopimuksen mukaista itsenäisen elämän artiklaa 19. Pykälä on kirjoitettu joustavaksi ja perustelut huolellisesti.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Säännös on hyvin tärkeä ja se toimeenpanee YK-sopimuksen artikloita 19 itsenäinen elämä ja osallisuus yhteisössä ja 26 kuntoutus. VANE katsoo kuitenkin, että erityisesti yksityiskohtaisten perustelujen kohdalla on hyvä tarkistaa, etteivät annetut esimerkit ohjaa tulkintoihin, jotka rajaisivat joitain vamma-ryhmiä palvelun välinputoajiksi.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälä toteuttaa YK:n vammaissopimuksen artiklan 20 Henkilökohtainen liikkuminen täytäntöönpanoa. VANE haluaa tässä kohtaa korostaa erityisesti palvelun järjestämistavan sopivuutta, palvelun on oltava siten järjestetty, että se toimii tosiasiallisesti ja ei esimerkiksi aiheuta sellaista turvattomuutta, että se johtaa syrjäytymiseen. Sääntelyssä esim. korostetaan joukkoliikenteen ensisijaisuutta. Joukkoliikenteen saavutettavuus ja esteettömyys toteutuvat meillä kuitenkin edelleen monilta osin hyvin puutteellisesti, joten vaihtoehtoisia järjestämistapoja tarvitaan.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- YK:n vammaissopimus edellyttää toteuttamaan mahdollisimman tehokkaat toimet, joilla vammaisten ihmisten henkilökohtainen liikkuminen varmistetaan. Artikla 5 mahdollistaa myös positiivisen erityiskohtelun, jotta vammaisten ihmisten tosiasiallinen yhdenvertaisuus saavutetaan. Säännös ja sen perustelut toteuttavat hyvin artiklan kirjauksia. VANE pitää hyvänä, että perusteluissa korostetaan yksilöllisten kuljetuspalvelujen arvioinnissa vammaisen toiminnallisen ympäristön vaikutusta; missä hänen käyttämät palvelut ovat ja miten muut hänen asiointinsa voidaan järjestää sekä sitä, miten hän voi käyttää esteetöntä joukkoliikennettä jo käytössä olevien palvelujen ja apuvälineiden avulla. Perusteltuna on myös pidettävä sitä, että auton hankintaan saatu taloudellinen tuki (hankintatuki tai autoveron palautus) vähentää kuljetuspalvelua, jos käytössä oleva auto edelleen vastaa vammaisen tarvetta. VANE katsoo kuitenkin, että tarve olisi aina arvioitava yksilöllisesti, sillä esimerkiksi se, että vammaisen ei itse voi ajaa autoa, vaikka siihen olisikin saatu yhteiskunnan tuki, kaventaa tällaisten vammaisten ihmisten tosiasiallista liikkumismahdollisuutta, koska auton käyttö on riippuvainen kuljettaja-avusta. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat tällöin sellaiset vammaiset ihmiset, joilla kuljettaja on pienituntinen henkilökohtainen avustaja, ei esim. perheenjäsen. Matkojen yhdistelyn salliminen on perusteltua. Se saattaa kuitenkin haitata tai jopa estää yksittäistä vammaista käyttämästä myönnettyjä matkoja ja esim. estää työssä käynnin tai opiskelun. Siksi VANE pitää erittäin tärkeänä perusteluihin kirjattuja yhdistelyn estäviä seikkoja: matka-aika tai odotusaika ei saa pidentyä kohtuuttomasti eikä saa aiheutua muuta kohtuutonta haittaa vammaiselle. Lisäksi perusteluissa esitetty näkemys siitä, että yhdistely koskee vain pitkiä matkoja, on kannatettava.

Lakiin kirjatut maakunnan harkinnanvarainen mahdollisuus kuljetuspalvelun sijaan antaa auto vammaiselle käyttöön tai myöntää taloudellista tukea auton hankintaan silloin, kun vammaisen tuen tarve liikkumisessa on runsasta ja jatkuvaluonteista, ovat erittäin kannatettavia ja toteuttavat YK-sopimuksen 20 artiklan mukaisia tehokkaita toimia.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- VANE pitää sääntelyä kannatettavana, mutta haluaa kuitenkin muistuttaa, että vammaisuuksista annetun lain 10 §:ssä on määritelty erityiskustannukset, jotka huomioidaan vammaisuuksien suuruutta arvioitaessa ja tähän arvioon eivät nykyisin sisälly mm. vammasta aiheutuvat ylimääräiset vaatekulut tai ruokavaliokulut.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- VANE pitää muutoksenhakusääntelyä kannatettavana. Erityisesti subjektiivisten oikeuksien osalta on tärkeää, että muutoksenhakuoikeus ulottuu niihin. Sääntelyllä toimeenpannaan YK:n vammaissopimuksen artiklaa 13 Oikeussuojan saavutettavuus.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- VANE pitää tärkeänä, että vammaispalvelut ovat jatkossakin maksuttomia. Näin toteutetaan YK:n vammaissopimuksen artiklan 28 mukaista periaatetta vammaisten riittävästä elintasosta ja sosiaaliturvasta.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- VANE katsoo, että laista olisi hyvä saada mahdollisimman pian voimaantulon yhteydessä soveltamisohje.